

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **K. H.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2023, č. j. OAM-351/ZA-ZA10-K10-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 3. 2024, č. j. 51 Az 1/2024-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1]Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 10. 2023, č. j. OAM-351/ZA-ZA10-K10-2023, rozhodl tak, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2]Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 18. 3. 2024, č. j. 51 Az 1/2024-38, řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí žalovaného zastavil.

[3]Proti uvedenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4]Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost případně její zamítnutí pro nedůvodnost.

[5]Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla stejně jako její doplnění podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou v souladu s § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6]Kasační stížnost byla podána ve věci, v níž před krajským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně, a proto se musel Nejvyšší správní soud dále zabývat otázkou,

zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[7] O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve světle odstavce 52 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS).

[8] Krajský soud v napadeném usnesení uvedl, že stěžovatel přešel dne 10. 8. 2023 z Pobytového střediska Zastávka na poslední známé místo pobytu na adrese K. X, D., kde se zdržoval do 31. 12. 2023. Krajský soud zjistil, že výše uvedená adresa je poslední známá rovněž Ředitelství služby cizinecké policie a Správě uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Ani zástupkyně stěžovatele nereagovala na výzvu ke sdělení pobytu stěžovatele. Krajský soud proto dospěl k závěru, že nebylo možné zjistit místo pobytu stěžovatele, a proto byl naplněn důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu.

[9] Podle stěžovatele však nedošlo k situaci, kdy by nebylo možné zjistit místo jeho pobytu, nýbrž k pouhému uplynutí platnosti nahlášeného místa pobytu. Krajský soud přitom neměl žádnou informaci o tom, zda se v nahlášeném místě pobytu skutečně zdržuje či nikoli. Z vyjádření žalovaného k žalobě nevyplývá, že by se pokoušel stěžovatele marně kontaktovat. Rovněž z usnesení krajského soudu se nepodává, zda byl stěžovatel v místě pobytu marně hledán například policejními složkami či zda mu byly na tuto adresu marně doručovány listiny. Krajský soud proto nemohl dospět k závěru, že se stěžovatel na uvedené adrese skutečně nezdržuje. Ani z výzvy, kterou zaslal krajský soud zástupkyni stěžovatele, nevyplývá, že by byl stěžovatel neznámého pobytu. Nadto ve výzvě krajský soud postupem podle § 36 odst. 1 s. ř. s. nepoučil stěžovatele o tom, že bude řízení zastaveno v případě, že nesdělí adresu, na níž se zdržuje. Krajský soud tedy nesplnil poučovací povinnost.

[10] Ke kasační argumentaci stěžovatele poukazuje Nejvyšší správní soud na svůj rozsudek ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004-45, v němž zdůraznil, že smyslem § 33 písm. b) zákona o azylu je „umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými návrhy těch účastníků, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou ani v dosahu jurisdikce České republiky“. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu musí soudy při zjišťování pobytu žadatele (žalobce) vyvinout patřičné úsilí a jejich postup nesmí být ryze formální. V rozsudku ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004-58, č. 707/2005

pokračování

Sb. NSS, kasační soud upozornil, že krajský soud může řízení zastavit až poté, co jeho intenzivní úsilí ke zjištění místa pobytu nepřineslo žádoucí, resp. vůbec žádný výsledek. Pokud soud ověřuje údaje o místě pobytu žadatele o mezinárodní ochranu, je namístě učinit dotazy přinejmenším u žalovaného a u Ředitelství služby cizinecké policie. Jedná se totiž o dva orgány, které mají podle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl (obdobně viz rozsudky ze dne 6. 8. 2009, č. j. 8 Azs 26/2009-45, a ze dne 25. 10. 2018, č. j. 4 Azs 169/2018-31, nebo usnesení ze dne 28. 3. 2019, č. j. 7 Azs 548/2018-21). V usnesení ze dne 21. 1. 2021, č. j. 10 Azs 353/2020-24, považoval kasační soud za dostačující, pokud krajský soud učinil dotaz na aktuální místo pobytu u žalovaného, cizinecké policie a správy uprchlických zařízení. Kasační soud přitom výslovně konstatoval, že krajský soud nemusel prověřovat veškeré adresy, na nichž stěžovatel v minulosti pobýval, či lustrvat jeho další kontakty (bod 7 citovaného usnesení).

[11] Krajský soud v dané věci judikaturou vymezeným požadavkům vyhověl, neboť vyzval přípisem ze dne 1. 3. 2024 Správu uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, žalovaného a Ředitelství služby cizinecké policie, aby ve lhůtě 1 týdne sdělili aktuální místo pobytu stěžovatele (je-li jim známo). Téhož dne reagovala na výzvu krajského soudu Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra přípisem č. j. UT-07167/2024, jehož prostřednictvím sdělila, že poslední jí známá adresa stěžovatele byla K. X, D., kam se přesunul po opuštění přijímacího a bytového střediska Zastávka dne 10. 8. 2023. Žalovaný v přípisu ze dne 5. 3. 2024 uvedl, že mu není známo aktuální místo pobytu stěžovatele, přičemž byl naposledy hlášen k pobytu na adrese K. X, D., a to do dne 31. 12. 2023. Konečně Ředitelství služby cizinecké policie přípisem ze dne 6. 3. 2024, č. j. CPR-9443-20/ČJ-2024-930012, sdělilo, že poslední nahlášená adresa stěžovatele byla ode dne 10. 8. 2023 K. X, D. Z citované judikatury nevyplývá povinnost soudu ověřovat, zda se cizinec zdržuje v dříve nahlášeném místě pobytu, a to například prostřednictvím hledání policejními složkami. Krajský soud fakticky nemohl usuzovat, zda byly stěžovateli na výše uvedenou adresu marně doručovány listiny, neboť ten byl v řízení právně zastoupen, a proto byl krajský soud povinen zasílat mu písemnosti prostřednictvím jeho zástupkyně. Rovněž vyvinul dostatečně intenzivní úsilí pro zjištění místa pobytu stěžovatele a na základě informací poskytnutých příslušnými správními orgány mohl učinit závěr o nemožnosti jeho zjištění v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Přestože krajský soud vyzval přípisem ze dne 1. 3. 2024 rovněž zástupkyni stěžovatele, aby mu ve lhůtě 1 týdne sdělila aktuální adresu pobytu stěžovatele, ta na tuto výzvu ve stanovené lhůtě nereagovala. Skutečnost, že krajský soud nepoučil stěžovatele o následcích nesdělění místa pobytu, nemá vliv na zákonnost napadeného usnesení, neboť krajský soud nebyl povinen se jej na místo pobytu dotazovat. Kromě toho byl stěžovatel zastoupen právní profesionálkou, již byla výzva doručena a která si musela být následků nezjištění místa pobytu stěžovatele vědoma.

[12] S ohledem na shora uvedené skutečnosti je možné konstatovat, že krajský soud zastavil žalobní řízení zcela v souladu s právními předpisy a ustálenou judikaturou správních soudů, přičemž se nedopustil ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. zmíněné usnesení

rozšířeného senátu sp. zn. 8 As 287/2020, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu svých nákladů. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že procesně úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu